

מסורת הש"ס

(א) [לעיל יא: וש"נ],
(ב) שבועות יט: ג [שם
ע"ש], (ד) [לעיל יג:],
(ה) ס"א ליתא,

הגהות הב"ח

(ה) גמ' מדקדמך שאוכל
ושלם את שם: שחלתי;
(ו) שם אולי לא אמר
טעם דרב גאי: (א) רש"י
מסביר ומקשה וכו' אלם
קרבן שחלתי וכו' וכו' וכו'
שחלתי לך ואכיל: (ד) ר"ה
שחלתי וכו' מסביר וכו'
שחלתי וכו' דלחילתי קמרי
וה"ה כלאו יזי מרביני;
(ז) מהו דמלתא
וכו' גלשון וכו' דרבי אריאל
דבעדנו: (ח) וכו' קמרי
וכו' משמע מהו דקמרי
אחילתי אס וכו' משמע
דקמרי וכו'
במהו לא אחילתי צדוע
חלתי לישנא הס"ד
מחלתי וכו' ויחלתי וכו'
תלוצי לישנא אריאמי
דמשמע בייחורא וכו'
דלמך צדוע של אכל
אכל אחילתי. י"ב גמור
דחשוקר צדוע יסא וכו' לא
אחילתי: (י) בא"ה א"כ
אכל אפור וכו' וכו' וכו'
אכל אכילתי צדוע לא
אכל במהו אכלתי לית
אכל וכו' דכשחלתי ודלי לא
משמע לא דאמר כילי
יצינא וכו' נמחה:

מוסף רע"י

שברעות שתיים שהן
ארבע שאוכל ושל
אוכל. הן שמים
המפורשות דמיון (ויקרא
ה) להרע או להיטיב,
דשמע להבא, ולא אוכל
להרע, אוכל להיטיב,
שאכלתי ושל אכלתי.
הן שמים הטפות ממדק
חכמים כדילף להרע
(שברעות יט:) מהרבי.
מפליין (שם כ.)

פירוש הרא"ש

שבועה שלא אוכל ולא
אמרי' בחיי שבעה קא
מטבעה דלדמארין בקרבן
ומוחא לעיל בפי"ק (דף
יג:) משום דשבעה קא
בה משא ולא שייך למימר
בה בחיי שבעה: לא
שבועה לא אוכל לך
אמר. ולמשמע לא שבעה
מה שלא אוכל לך הא מה
שאוכל לך יאז שבעה ואף
כיון מאיר דלדמארין
רבינו מכלל לאו אתא
שמוע הן משום דשבעה

חמירא: זה חומר בשבועה
ב' שהן ד'. שבועות נטו
שבועות כמיני נקרא בהדי
אבילנא אבילנא ב' גיט
אוכל עמך ומו אמר
דכין דמסרבין והוא אומר
שאי אוכל ואי אמר הכי
שבועה שאוכל משמעה של
שלא אוכל עמך בודאי אי
תולין שלקיים דבריו הוא

דעם

גב' מ'סנטיץ. דהכא לא קמני דלהוי מותר אלא ו' הקרבן שאוכל
ולא קרבן שאוכל ואהכי רבי מאיר היא ולא רבי יהודה: אימא סיפא
לקרבן לא אוכל ק' מוסר והא סנן. באידך פירקין^ו לקרבן לא אוכל
ק' וכו': הא דאמר לקרבן. אסור ומסנטיץ דקמני מותר דאמר לא

לְקַרְבֵּן דַּמְשַׁמֶּע לֹא לִהְיוֹ קֶרֶבֶן מֵה שֶׁלֹּא
אוֹכֵל לֶךְ דָּאס אוֹכֵל לִיהוּ קֶרֶבֶן
הַדֵּייוֹ מַכְלָל לֹאז הֵן וְלִית לִיה לְרִבִּי
מֵאִיר מַכְלָל לֹאז הֵן: **בְּרַתְנָ' שְׂבֹעָה**
לֵאלֹא אוֹכֵל לֶךְ דָּאס **שְׂבֹעָה שְׂאוּכֵל**
אִסְרוֹר. כַּדְמַרְשׁ בְּגִמְרָה דְּהֵיא שְׂאוּכֵל
לֵאלֹא אוֹכֵל מֵשַׁמֵּי כְלוּמֵר שְׂבֹעָה תֵּחָא
מֵחָה עַל אִם אוֹכֵל. וְהֵיא שְׂבֹעָה
לִיכָא לְמֵימֵר דְּחֵי שְׂבֹעָה קֶאֱמֵר
שְׂבֹעָה לִית זֶה מִמֶּשׁ כִּמוּ בְּקֶרֶבֶן
אִלָּא שְׂבֹעָה מִמֶּשׁ קֶאֱמֵר: **לֹא שְׂבֹעָה**
לְרִבִּי אִסְרוֹר **לֶךְ אִסְרוֹר**. אִפִּי' לְרִבִּי מֵאִיר
דְּהֵיא גִמְרִין בְּזַמְטָא שְׂבֹעָתָא (דף לו.)
שְׂבֹעָה אִית לֵיה לְרִבִּי מַכְלָל (לף לו.)
לְשֹׁנוֹת מִשְׁמַע הֵיוּ מִסְרִבִּין. מִפְּטִירִים
(א) שִׁיבְלֵי וְאִמֵּר אִיבִלְנָא אִיבִלְנָא וּמִתּוּךְ
כֶּךָ אִמֵּר שְׂבֹעָה שְׂאוּכֵל מִשְׁמַע
דְּאִיבִלְנָא קֶאֱמֵר: (ב) (כְּשֶׁלֹּא הֵיוּ מִסְרִבִּין
צוּ אִשִּׁי מַעֲזָמוּ אִמֵּר שְׂבֹעָה שְׂאוּכֵל):
רִבִּי אֵלִי אִמֵּר. אִי דְקִמְטִי הֵיא שְׂבֹעָה
שְׂאוּכֵל שְׂאִי אוֹכֵל קִמְטִי וְלֵהִי אִסְרוֹר
דְּלֵא אִיבִלְנָא הוּא: **פְּטִיטָא**. דּוּדְאִי אִי
קֶאֱמֵר שְׂאִי אוֹכֵל וְדֵאִי לֹא אִיבִלְנָא
הוּא וְאִסְרוֹר: **מֵהוּ דְּפִיטָא**. הֵיא דְקֶאֱמֵר
שְׂאִי אוֹכֵל מִיִּיקֵס לִישַׁנָּא כְלוּמֵר תִּקּוּן
לְשׁוֹן הוּא: (ג) דְּצַדְעָתָא אִיבֵל לִוְמֵר
שְׂאוּכֵל וְתִתְקַל וְאִמֵּר שְׂאִי אוֹכֵל וְיִמְיָא
לְעַפְלוֹס לִהְיוֹ זִמְרָא דְּלִמֵּר שְׂאוּכֵל קֹא
מִשְׁמַע לָן דְּלֵא דּוּדְאִי אִסְרוֹר: **אִבִּי**
לֵא אִמֵּר כְּטַעְמָא דְּרִבִּי אִשִּׁי דְּלֵא
קִמְטִי. בְּזַמְטָנִי' שְׂאִי אוֹכֵל: וְרִבִּי אִשִּׁי
הוּא **נֶאֱדִי**. נְדוּד וְסוֹר מִטְעָמִיה
דְּחֵי דְּחֵי הֵיוּ מִסְרִבִּין צוּ לִכְאוֹל וְאִמֵּר
לֵאלֹא אִיבִלְנָא לֹא אִיבִלְנָא וְתוּ אִמֵּר
שְׂבֹעָה בִּין אִם אִמֵּר שְׂבֹעָה שְׂאוּכֵל
בִּין אִם אִמֵּר שְׂבֹעָה שֶׁלֹּא אוֹכֵל
מִשְׁמַע (ד) דְּקֶאֱמֵר אִיבִלְנָא אִם אִמֵּר
שְׂבֹעָה שְׂאוּכֵל מִשְׁמַע קֶאֱמֵר אִיבִלְנָא
דְּהֵיא קֶאֱמֵר בְּזַמְטָמִיה לֹא אִיבִלְנָא לֹא
אִמֵּר אִיבִלְנָא שְׂבֹעָה שְׂאוּכֵל דּוּדְאִי וְאִם
אִמֵּר שְׂבֹעָה שֶׁלֹּא אוֹכֵל הֲדִין מִשְׁמַע
לֹא דְאִיבִלְנָא דְּמַשְׁמַע לֹא אִיבִלְנָא
שְׂבֹעָה אִי לֹא אִיבִלְנָא וְהֵייוּ חֲדָא

לישנא: והא איכא נמי לתרוצי: בניחותא דמשמע ליטנא אחרינא והאי דלחמך שצוה שאל אוכל לנא אינינא משמע דהאי דאמר לא חילינא דבניחותא קאמר אס כן לא דהוי אסור ^(א) אי נמי כי אמר דבניחותא שצוה דשאלו דאינינא משמע ולא ענין אחר וסלא אוכל משמע דל גלאו משמע אלא אי אמר דחילינא: **בתני** ^(ב) וזו חומה שצוהו **מנדר**

ואלו מותרין פרק שני נדרים

גמ' מני מתניתין ר' מאיר היא דאי רבי יהודה לא שני ליה קרבן ולא שני ליה הקרבן אימא סיפא לקרבן לא אוכל לך מותר ⁽⁶⁾ והתנן לקרבן לא אוכל לך רבי מאיר אוסר וא"ר אבא נעשה כאומר לקרבן יהא לפיכך לא אוכל לך *לא קשיא הא דאמר לקרבן הא דאמר לא לקרבן דלא הוי קרבן קאמר: **מתני'** בשבועה לא אוכל לך הא שבועה שאוכל לך לא שבועה לא אוכל לך אסור: **גמ'** מכלל דהא שבועה שאוכל לך דלא אכילנא משמע ורמינהו ⁽⁷⁾ בשבועות שתי שהן ארבע שאוכל ושלא אוכל שאכלתי ושלא אכלתי מדקאמר ⁽⁸⁾ שלא אוכל שאכלתי ושלא אכלתי מכלל דשאוכל לך דאכילנא משמע ⁽⁹⁾ אמר אביי דשאוכל שתי לשונות משמע הוי מסרבין בו לאכול ואמר אכילנא אכילנא ותו שבועה שאוכל דאכילנא משמע אבל אמר לא אכילנא לא אכילנא ותו אמר שבועה שאוכל דלא אכילנא קאמר רב אשי אמר שאוכל דשבועה שאי אוכל קאמר א"כ פשיטא מאי למימרא מהו דתימא מיקם לישנא היא דאיתקיל ליה קמ"ל אביי לא אמר טעם ⁽¹⁰⁾ כרב אשי דלא קתני שאי אוכל ורב אשי נאדי מן טעם דאביי קסבר שלא אוכל גמי משמע שתי לשונות הוי מסרבין בו לאכול ואמר לא אכילנא לא אכילנא ואמר גמי שבועה בין שאוכל בין שלא אוכל הדין אכילנא משמע דאמר ואיכא לתרוצה גמי לישנא שבועה שלא אוכל שבועה דלא אכילנא קאמר אלא תנא פסקה שאוכל דאכילנא משמע ושלא אוכל לא אוכל משמע: **מתני'** זה חומר בשבועות מבגדרים וחומר בגדרים מבשבועות ⁽¹¹⁾ כיצד אמר קונם סוכה שאני עושה לולב שאני נוטל תפילין שאני מניח בגדרים אסור בשבועות מותר שאין נשבעין לעבור על המצות:

וְנִשְׁמַע לִישָׁא אַחֲרֵינָא וְהָאִי שְׂבָאִית מִשְׁמַע לִקְרָן יֵה אֵל
וְנֶעְדָּהּ דְּהָא דְּאָמַר לֹא אֲרִילֵנָא
אִי גַּמִּי כִי אָמַר בְּמַתְנִיתִין שְׂבֻעָה לֹא אוֹרֵל אֵלָּא וְהָאִי לִית
אַחַר וְשֵׁלָא אוֹרֵל מִשְׁמַע דְּלֹא אֲרִילֵנָא וְלֹא דְבַר אַחַר הֵלֶכְךָ
וְזֶה הוּמַר בְּשֻׁבְעוֹת מְבַנְדִּירִים. הָא דְּלִאֲמֹרֵן שְׂבֻעָה שְׁלֹא אֵל

מתנתן מפרס בגמרא: שבעות
 י משבע לנפול בשפספס עניו
 ולא חולל ומיבד דקרא דכתיב "בד"י לכל אשר יצטור האדם מרבין
 וזאת" דתמתי' ולא מקריבין מתי' לאקומויה אלף שגדירא מריס משווה ואבג
 ים הם שגדירא חילטל חילטל בתמיה אלף ודעי זלף חולל עמי ז' מהו
 שלף יפצרו בו יומר ודיק בשעוטה יא' עלי אם חולל משקל: מהו
 ז' חילטוניה לן בתמי' דקמאר חסר סט: רב' אשר יד' שגדירא רב
 ז' חולל משמע דוק אשכול אשכול חסר חולל מתי' הוה יל' לפרס
 ולקיס דכרו מה שאמר לא חילטל בתמיה הוא משבע ולספרים דגרסי
 ולא יפצרו בו עוד חולל קאמר מה שלף חולל לא חילטל משמע אלף
 ז' ותימיה לא שדור חילטל משמע וכל שלף חולל לא חילטל משמע אלף

ר"ן פז.

אי אמרינן דכחי קרבן משמבע שרי דקרבן לאו בר אשטבועי הוה וזאי אמרינן דקרבן יהא מה שלא אוכל משך קאמר נמי שרי דלא שוי איסור קרבן אללא מה שלא יאכל הא קרבן שאוכל לך נמי שרי דחי קרבן קאמר דעדיד איניס משמבע עיה ולא מידי קאמר. וגנראה צעניי דהא קרבן קרינא גריסין וזדככתאין

והכוונה בשבועה הא' שבועה דמותר בקרבן קטני דשבועה אסור וליכא למימר להקרבן גרסי' ההנהגה בפרקיין דלעיל [גי.] להקרבן אסור לרבי מאיר והכי תנן הכא דשרי דהא מתני' (נמי) כר"מ אוקימנא לה בגמרא אלז ודאי דלא מרחמן. לקרבן לא אוכל לך נמי שרי דכיון דבלמ"ד פתוחה קאמר לא קרבן משמע וליכא למימר דמכלל לאו משמע הא מה שיאכל יהא קרבן דהא מתני' כר"מ אוקימנא לה ור"מ הא לית ליה מכלל לאו אתה שומע הן: **בתנ"י** שבועה לא אוכל לך הא שבועה שאוכל לך לשבועה לא אוכל לך אסור. משום דשבועה לא אוכל לך משמע שבועה לא אוכל לך. והא שבועה שאוכל לך הכי משמע דליכא לפרושי לישראל דחי שבועה קאמר כדארמיינין חי קרבן דלא משמע אינשי הכי. ולשבועה לא אוכל נמי אפילו בלמ"ד פתוחה אסור דאע"ג דלמ"ד פתוחה לא משמע ומתני' רבי מאיר היא דלית ליה מכלל לאו אסור שומע הו' אפילו הכי שבועה אסור.

עין משפט
נר מצוה

כב א מיי פ"א הל' מנהל
דערס וועגס יא סתם
לארן וועגס יא סתם
כג ב מיי פ"ד מנהל
ענטוועס הלכה כב
טווע"ע י"ד מי רלו סתם
אי:
כד ג שס פ"א הל' מנהל
א סתם לארן רלט
טווע"ע י"ד מי רלו סתם
א:
כה ד מיי שס פ"ד הל' מנהל
כב טווע"ע י"ד מי
רלט עקיף אי:
כו ה מיי פ"ג מנהל
זענעס הל' ו' ופה'
מנהל ענטוועס הל' מנהל
סתם לארן רמב טווע"ע י"ד
מי רלו סתם א ופי' רלט
א:

תוספות

[illegible]

זורייאט:

סרברן בו לאבול ואמר
פי' בתמיה כלומר וכי
כלל הספרים בשבעות
יהיה מגמגם בלשונו ואמר
מתמיתין איהא לפי דיש
כלומר וכי אחת סבור
וכשנשבע שלא אוכל אלו
אני רואה לאכול עמך: